

www.umwo.opole.pl
www.minrol.gov.pl

LEADER

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Oś 4 - Leader

2007-2013

Bory Niemodlińskie 2008

LEADER

Czym jest program Leader?

- Leader to coś więcej niż kolejny program dotujący projekty, to również swoista filozofia i duch.
- W programie Leader nie chodzi tylko o pieniądze. Chodzi przede wszystkim o ludzi, którzy tworzą społeczność lokalną.

(konferencja „Leader in the New Member States”, Tihany, październik 2006)

LEADER

Czym jest program Leader?

- **LEADER** jest podejściem, które ma przyczynić się do aktywizacji społeczności wiejskich poprzez włączenie partnerów społecznych i gospodarczych do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw.

LEADER- Obszar Partnerstwo Borów Niemodlińskich

Gmina **Dąbrowa** (dołączyła pod koniec etapu pilotażowego)

Gmina **Łambinowice**

Gmina **Niemodlin** (siedziba Partnerstwa Borów Niemodlińskich)

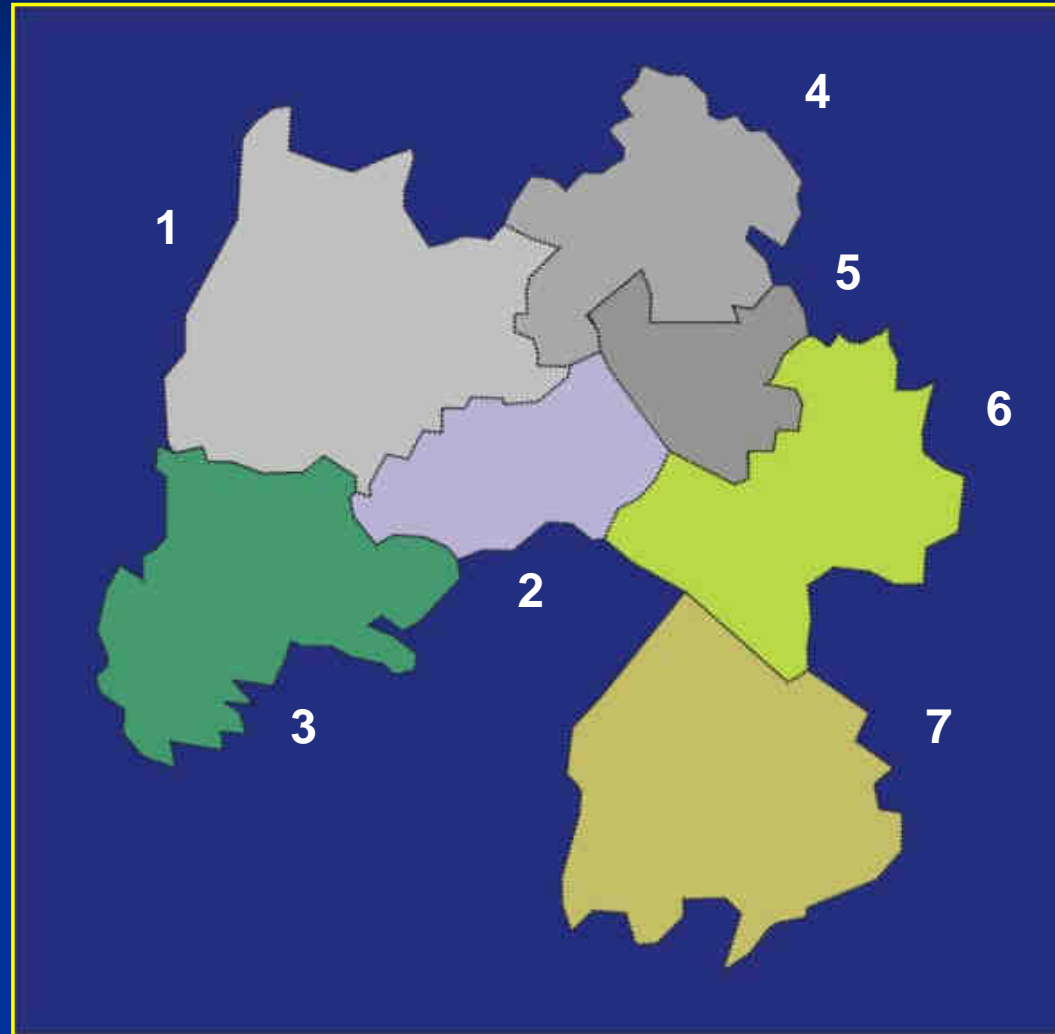
Gmina **Komprachcice**

Gmina **Tułowice**

Gmina **Strzeleczyki**

Gmina **Prószków** (gmina założycielska Partnerstwa)

Leader- obszar Partnerstwo Borów Niemodlińskich

Niemodlin
Tułowice
Łambinowice

Dąbrowa
Komprachcice
Prószków
Strzeleczyki

LEADER- obszar Grupy LGD w województwie opolskim w roku 2006

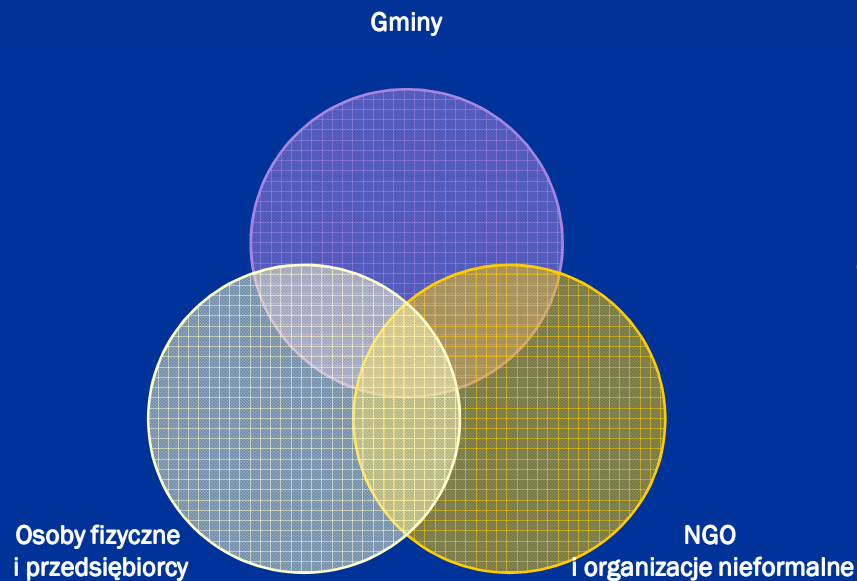

- Brzeska Wieś Historyczna
- Stobrawski Zielony Szlak
- Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Kluczborskiej
- Fundacja Górna Proсна
- Fundacja Kraina Dinosaurów
- Kraina Świętej Anny
- Euro-Country
- Płaskowyż Dobrej Ziemi
- Wspólne Ścieżki
- Wspólne Źródła
- **Partnerstwo Borów Niemodlińskich**
- Nyskie Księstwo Jezior i Gór
- Partnerstwo Złota Ziemia

LEADER

Czym jest program Leader?

- Lokalna Grupa Działania (LGD)- organizacja-stowarzyszenie, skupiające ludzi chcących działać na rzecz swojego regionu. LGD ma osobowość prawną.

- Lokalna Grupa Działania (LGD)- „małe powiaty”- mikroregiony, powstałe dla wspólnej aktywności i rozwoju, skupione wokół wspólnego, łączącego elementu.

LEADER

Czym jest program Leader?

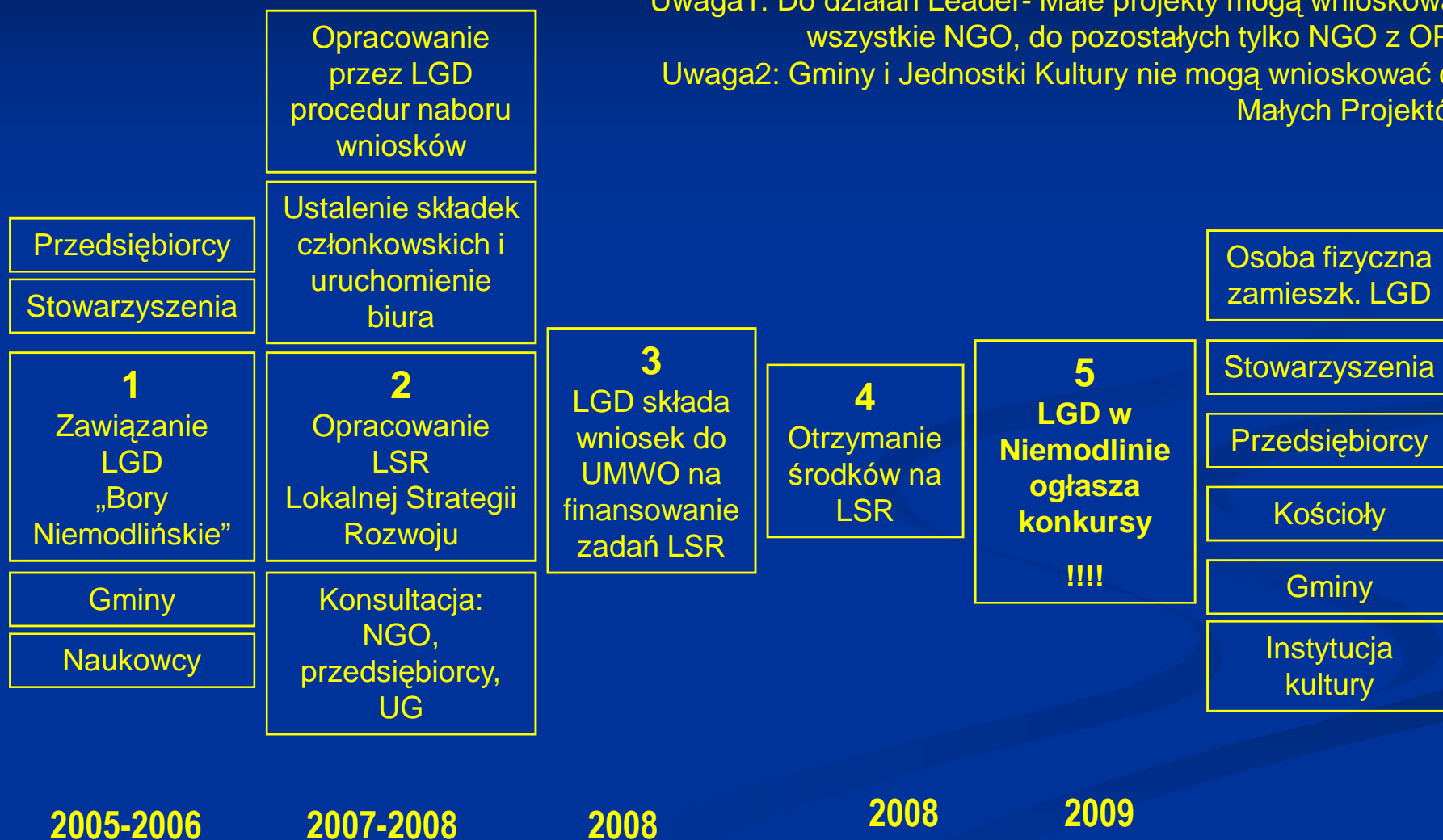

Oś 4 – Leader

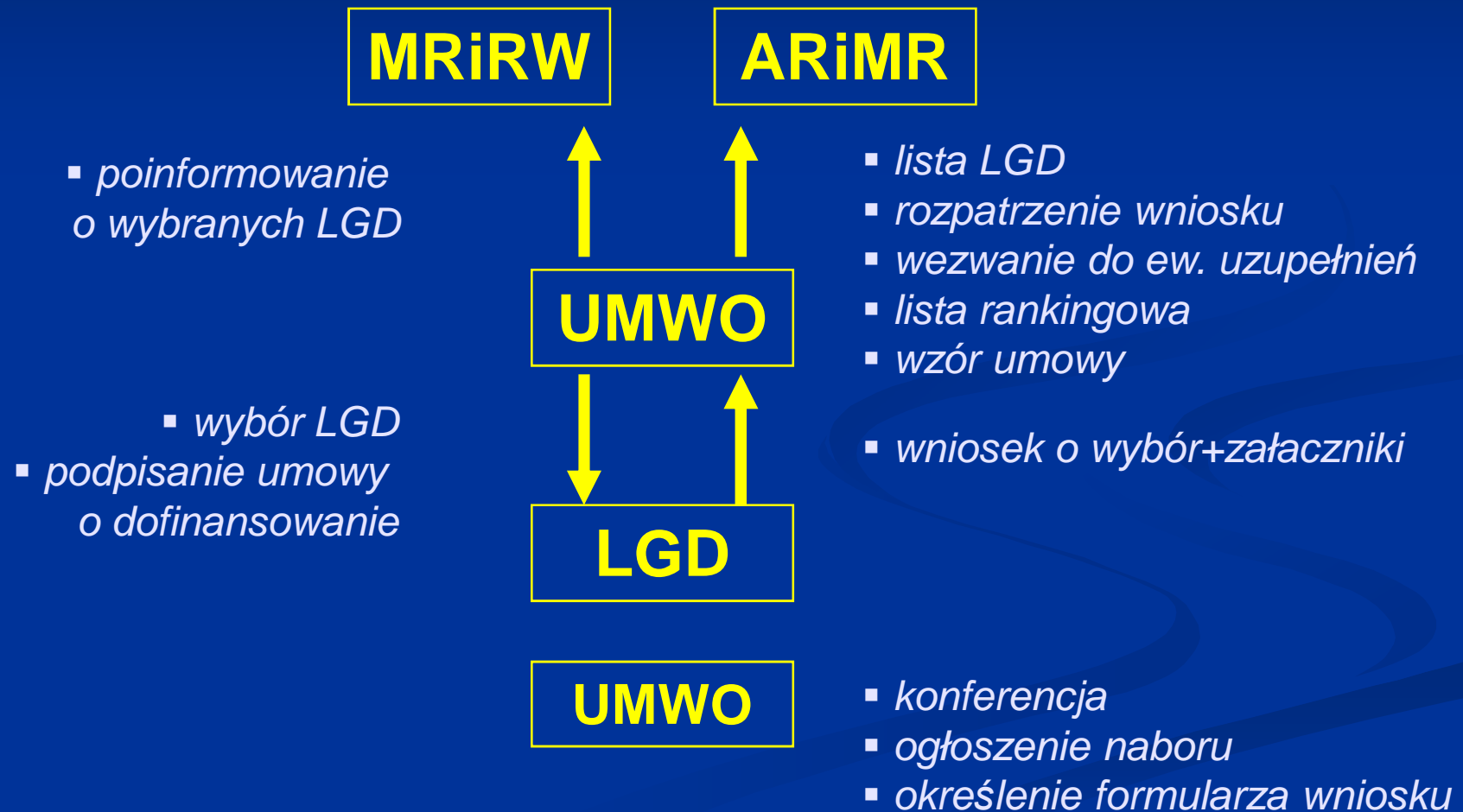
JAK BĘDZIE SKŁADANY WNIOSEK?

Uwaga1: Do działań Leader- Małe projekty mogą wnioskować wszystkie NGO, do pozostałych tylko NGO z OPP

Uwaga2: Gminy i Jednostki Kultury nie mogą wnioskować do Małych Projektów

Oś 4 – Leader WYBÓR LGD

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU - Leader

PROW OŚ 4 Leader

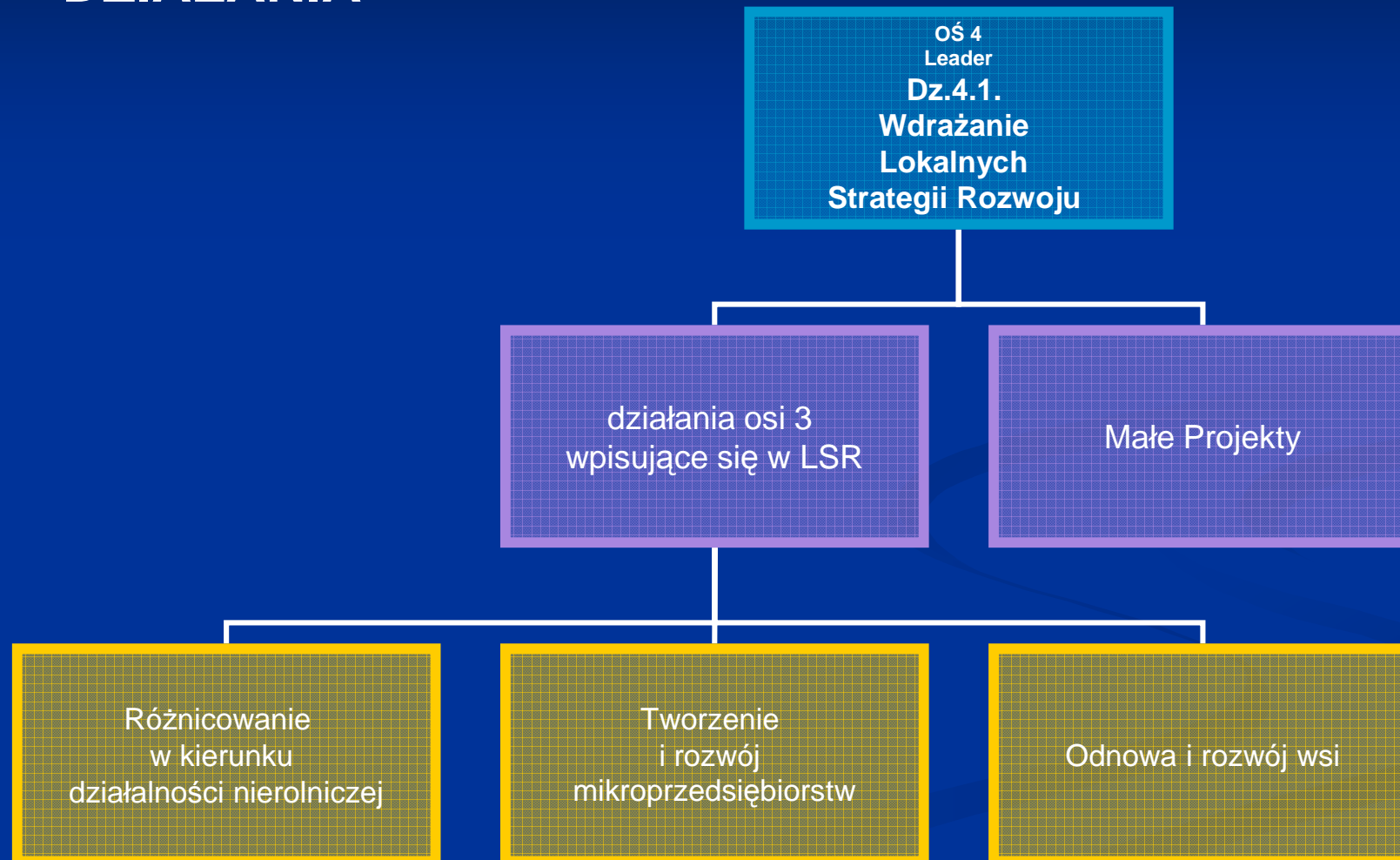
działanie 4.1
Wdrażanie
Lokalnych
Strategii Rozwoju

działanie 4.2
Wdrażanie
projektów współpracy

działanie 4.3
Funkcjonowanie
Lokalnej Grupy
Działania

Oś 4 – Leader, Dz. 4.1. Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju

DZIAŁANIA

Działanie 4.3.1 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

ZAKRES DZIAŁANIA

Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie:

- 1) usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa,
 - 2) usług dla ludności;
 - 3) sprzedaży hurtowej i detalicznej;
 - 4) rzemiosła lub rękodzielnictwa;
- 5) robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych;
- 6) usług turystycznych oraz związanych ze sportem i wypoczynkiem;
 - 7) usług transportowych;
 - 8) usług komunalnych
 - 9) przetwórstwa rolnego i leśnego;
 - 10) magazynowania oraz przechowywania towarów;
 - 11) wytwarzania produktów energetycznych z biomasy;
- 12) rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Działanie 4.3.1 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

KTO MOŻE SIĘ UBIEGAĆ O ŚRODKI?

- Osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik (KRUS)

Działanie 4.3.1 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

ZAKRES POMOCY

Pomoc polega na **refundacji** tzw. kosztów kwalifikowanych:

- poniesionych po dniu złożenia wniosku (w wypadku tzw. kosztów ogólnych: po dniu 01.01.2007)
- refundacji podlega maksymalnie **50%** poniesionych wydatków
 - kwota refundacji może osiągnąć nie więcej niż **100.000 złotych** dla jednego beneficjenta w okresie realizacji programu

Działanie 4.3.2 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

ZAKRES DZIAŁANIA

Podjęcie lub rozwój działalności w zakresie:

- 1) usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa,
 - 2) usług dla ludności;
 - 3) sprzedaży hurtowej i detalicznej;
 - 4) rzemiosła lub rękodzielnictwa;
- 5) robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych;
- 6) usług turystycznych oraz związanych ze sportem i wypoczynkiem;
 - 7) usług transportowych;
 - 8) usług komunalnych
 - 9) przetwórstwa rolnego i leśnego;
 - 10) magazynowania oraz przechowywania towarów;
 - 11) wytwarzania produktów energetycznych z biomasy;
- 12) rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Działanie 4.3.2 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

KTO MOŻE SIĘ UBIEGAĆ O ŚRODKI?

- Osoba fizyczna lub osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 osób, i mające obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro

Działanie 4.3.2 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

ZAKRES POMOCY

Pomoc polega na **refundacji** tzw. kosztów kwalifikowanych:

- poniesionych po dniu złożenia wniosku (w wypadku tzw. kosztów ogólnych: po dniu 01.01.2007)
 - refundacji podlega maksymalnie **50%** poniesionych wydatków
 - kwota refundacji może osiągnąć nie więcej niż
 - 100.000 zł. Jeśli biznesplan przewiduje utworzenie od 1-2 miejsc pracy
 - 200.000 zł. Jeśli biznesplan przewiduje utworzenie od 2-4 miejsc pracy
 - 300.000 zł. Jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 5 miejsc pracy

Działanie 4.3.3 Odnowa i rozwój wsi

ZAKRES DZIAŁANIA

Inwestycje w zakresie:

- 1) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
 - 2) kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
- 3) budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
- 4) zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
 - 5) odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
- 6) kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Działanie 4.3.3 Odnowa i rozwój wsi

KTO MOŻE SIĘ UBIEGAĆ O ŚRODKI?

- Gmina
- instytucja kultury, dla której organizatorem jest JST
- kościół lub inny związek wyznaniowy (odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w zabytkowych obiektach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków; oraz wydatki związane z kształtowaniem obszaru przestrzeni związanej z obiektami sakralnymi, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego)
- organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego, jeśli w statucie ma zapisane działania na rzecz odnowy wsi

Działanie 3.3.3 Odnowa i rozwój wsi

WARUNKI UZYSKANIA WSPARCIA

- projekt wpisuje się w zakres **Planu Odnowy Miejscowości**;
 - projekt nie ma charakteru komercyjnego;
 - w przypadku, gdy projekt realizowany będzie na nieruchomości nie należącej do beneficjenta, beneficjent posiada prawo do dysponowania tą nieruchomością na cele określone w projekcie przez okres 7 lat po realizacji projektu;
- organizacja pozarządowa działa w obszarze zbieżnym z celami działania „Odnowa i rozwój wsi” w szczególności na rzecz aktywizacji ludności, rozwoju oraz zachowania dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego;
- projekt składany przez instytucję kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego został zaakceptowany przez tę jednostkę

Działanie 3.3.3 Odnowa i rozwój wsi

ZAKRES POMOCY

Pomoc polega na **refundacji** tzw. kosztów kwalifikowanych:

- poniesionych po dniu złożenia wniosku (w wypadku tzw. kosztów ogólnych: po dniu 01.01.2007)
- refundacji podlega maksymalnie **75%** poniesionych wydatków
 - kwota refundacji może osiągnąć nie więcej niż **500.000 złotych** dla jednej miejscowości w okresie realizacji PROW (w jednym lub kilku kolejnych projektach)

Działanie 4.1 Małe projekty

ZAKRES DZIAŁANIA

- 1) **podnoszenie świadomości mieszkańców** wsi, w tym poprzez organizację szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla ludności z obszaru objętego LSR;
- 2) **podniesienia jakości życia ludności** na obszarze działania LGD, w tym poprzez:
 - udostępnianie na potrzeby społeczności wiejskiej urządzeń i sprzętu komputerowego, w tym urządzeń i sprzętu umożliwiającego dostęp do Internetu;
 - organizację imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych na obszarze objętym działalnością LGD;
- 3) **rozwój aktywności społeczności lokalnej**, w tym poprzez:
 - promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego;
 - kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów;
 - kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła;

Działanie 4.1 Małe projekty

4) rozwój agroturystyki i turystyki na obszarach wiejskich, w tym poprzez:

- utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej oraz stron WWW, przygotowanie i wydanie folderów i innych publikacji informacyjnych dla obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju;
- budowę/odbudowę małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras narciarstwa biegowego i zjazdowego, tras rowerowych, ścieżek spacerowych, dydaktycznych;

5) zachowanie lub odtworzenie, zabezpieczenie i oznakowanie cennego dziedzictwa przyrodniczego i krajobrazowego ze szczególnym wskazaniem na obszary chronione w tym obszary objęte siecią Natura 2000;

Działanie 4.1 Małe projekty

6) zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego, w tym poprzez:

- prowadzenie badań, gromadzenie danych, odbudowa lub renowacja, zabezpieczanie, uporządkowanie i oznakowanie niewielkich obiektów kulturowych i historycznych ważnych lub charakterystycznych dla danej miejscowości;
- odnawianie, uporządkowanie i oznakowanie prywatnych budynków i obiektów charakterystycznych dla budownictwa i krajobrazu danego regionu;
- remont świetlic wiejskich i zakup ich wyposażenia;

7) rozwój lokalnej aktywności gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach lub produktach rolnych i leśnych, oraz tradycyjnych sektorach gospodarki.

Działanie 4.1 Małe projekty

KTO MOŻE SIĘ UBIEGAĆ O ŚRODKI?

- Osoba fizyczna
- Organizacja pozarządowa
- Kościół lub inny związek wyznaniowy (odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów w zabytkowych obiektach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków; oraz wydatki związane z kształtowaniem obszaru przestrzeni związanej z obiektami sakralnymi , w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego)
- Organizacja nieposiadająca osobowości prawnej działające na podstawie odrębnych przepisów (np. KGW)

Działanie 4.1 Małe projekty

ZAKRES POMOCY

Pomoc polega na **refundacji** tzw. kosztów kwalifikowanych:

- poniesionych po dniu złożenia wniosku (w wypadku tzw. kosztów ogólnych: po dniu 01.01.2007)
 - refundacji podlega maksymalnie **70%** poniesionych wydatków
 - kwota refundacji może osiągnąć nie więcej niż **25.000 złotych**
 - Minimalna wielkość projektu **4.500zł**, maksymalna **100.000zł**.
- Poziom dofinansowania dla jednego beneficjenta nie może przekroczyć **100.000zł**.

Wysokość środków na LGD Bory Niemodlińskie

Wysokość środków przewidzianych na projekty wynikające z LSR nie przekracza

169 PLN x liczba mieszkańców z obszaru objętego LSR

169 PLN x 65 000 mieszk. = 10 725 000 PLN

PODZIAŁ ŚRODKÓW			
Lp.	Na co?	Przelicznik	Ile?
1.	Wdrażanie LSR	132 PLN/mieszk.	8 580 000 zł
2.	Funkcjonowanie LGD	33 PLN/mieszk.	2 145 000 zł
3.	Wdrażanie projektów współpracy	4 PLN/mieszk.	260 000 zł

Leader- podsumowanie

Społeczne korzyści/zalety podejścia Leader:

- większy poziom zaangażowania i odpowiedzialności za rozwój swojego miejsca zamieszkania
- lepsze relacje między lokalnymi aktorami (komunikacja, zrozumienie, zaufanie, więzi)
- rozwój kapitału ludzkiego – podnoszenie świadomości obywatelskiej, umiejętności współpracy, budowanie zaufania, zrozumienia i więzi, wzrost wiarygodności
- większa kreatywność i innowacyjność

Leader- podsumowanie

Inne korzyści/zalety podejścia Leader:

- wymaga sporządzenia strategii rozwoju (planowanie = większa racjonalność)
- pozwala finansować różne, ale pozostające ze sobą w związku i uzupełniające się działania - efekt synergii i harmonijny rozwój
- współpraca i koordynacja działań pozwala na lepsze wykorzystanie zasobów lokalnych
- jest bardziej elastyczny i mniej biurokratyczny
- stwarza możliwość dla eksperymentu i innowacji
- daje możliwość finansowania nawet bardzo małych projektów

Harmonogram wdrażania osi LEADER

2008 – samorządy województw (SW) przeprowadzają na swoim terenie pierwszy nabór wniosków i dokonują wyboru lokalnych grup działania.

2008-2011 - LGD wybrane w ramach pierwszego naboru funkcjonuje zgodnie z umową o warunkach i sposobie realizacji LSR oraz rocznymi umowami, zawartymi z Samorządem Województwa.

2011 – weryfikacja działalności LGD pod względem realizacji LSR oraz potencjału organizacyjno-administracyjnego, przesunięcie niewykorzystanych środków.

2011 - Samorządy województw (SW) przeprowadzają na swoim terenie drugi nabór wniosków i w jego ramach: dokonują wyboru dodatkowych LGD, przyznają dodatkowe środki najlepiej działającym LGD.

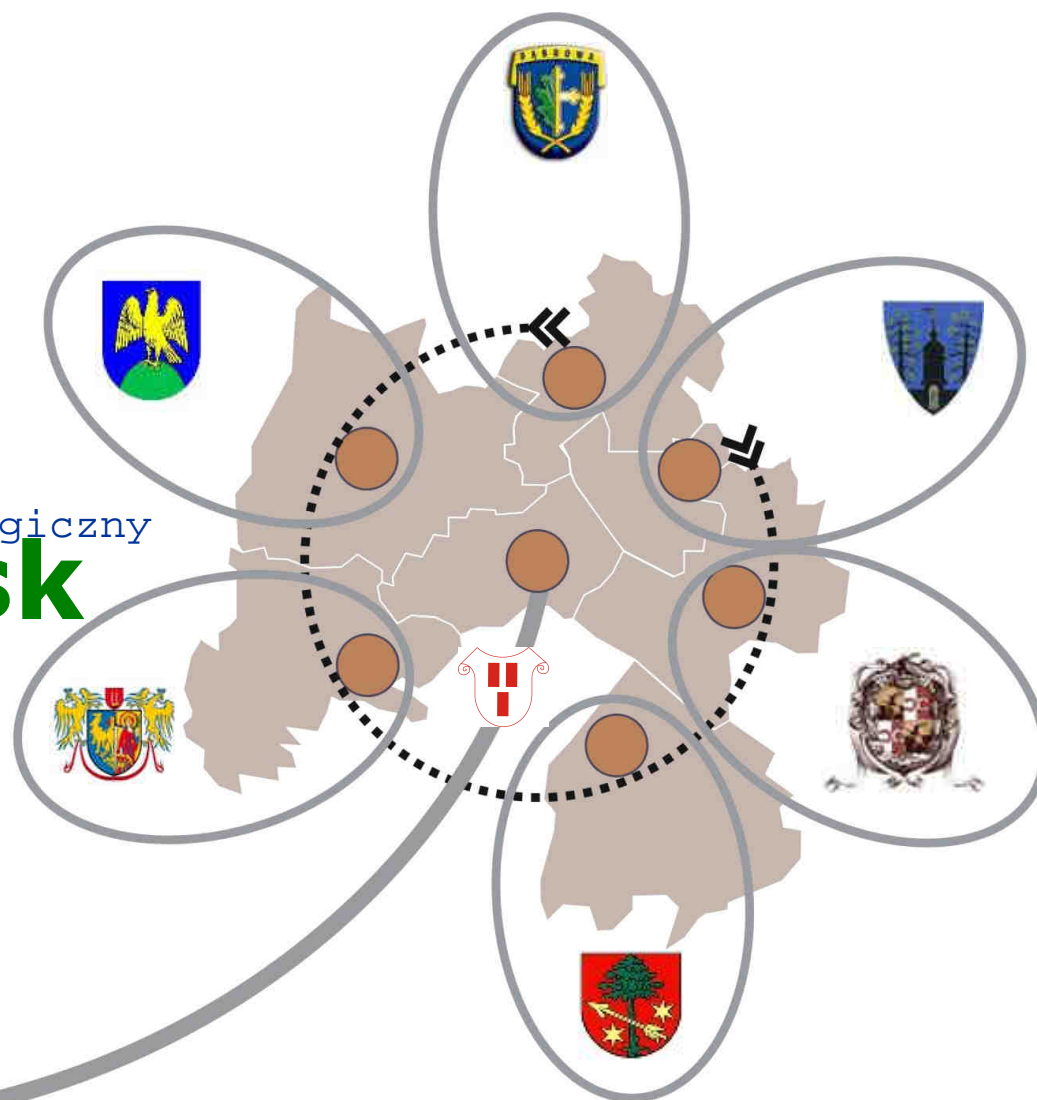
2011-2015 – LGD z pierwszego i drugiego naboru funkcjonuje zgodnie z umową o warunkach i sposobie realizacji LSR oraz rocznymi umowami, zawartymi z Samorządem Województwa

boryniemodlinskie.pl

- ✓ najwyższa temperatura
- ✓ największe drzewa
- ✓ największe torfowiska
- ✓ najstarszy ogród dendrologiczny
- ✓ najgęstsze wzniesienia
- ✓ największe pałace
- ✓ największe dymarki

Bory Niemożlińsk ie

CZŁOWIEK • NATURA • KULTURA • EKOROZWÓJ

*„Temu, kto nie wie, do jakiego
portu zmierza, nie sprzyja
żaden wiatr...”*

(Seneka)

Jadwiga Wójciak, Daniel Podobiński,

www.bibliotekamedialna.pl

www.umwo.opole.pl
www.minrol.gov.pl

Partnerstwo Borów Niemodlińskich
ul. Bohaterów Powstań Śląskich 34
49-100 Niemodlin

niemodlinskie@op.pl
www.boryniemodlinskie.pl

Tel. 0 607 44 64 39

LEADER

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Oś 4 - Leader

2007-2013